

ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА № 0400313325

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
Община Доспат за 2024 г.

София, 2026 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Мнение	4
База за изразяване на мнение	4
Други въпроси – Община с финансови затруднения.....	4
Правно основание за извършване на одита	5
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет.....	5
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет.....	5
Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет	6
Некоригирани неправилни отчитания.....	7
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби.....	13
Коригирани неправилни отчитания.....	15
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	16
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	18

Списък на съкращенията

АОС	Акт за общинска собственост
ГФО	Годишен финансов отчет
ДДС	Дирекция „Държавно съкровище“
ДМА	Дълготраен материален актив
ДСД	Други сметки и дейности
ДР	Допълнителни разпоредби
ЕБК	Единна бюджетна класификация
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ЗСч	Закон за счетоводството
ИРМ	Изнесено работно място
ИСО	Информационна система за общините в МФ
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
МФ	Министерство на финансите
НДА	Нефинансов дълготраен актив
ОбА	Общинска администрация
ОбС	Общински съвет
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
СЕС	Сметки за средства от Европейския съюз
СМР	Строително монтажни работи
НСС	Национален счетоводен стандарт
СчП	Счетоводна политика
УВЕ	Удостоверение за въвеждане в експлоатация
РД	Работен документ

ДО
Г-ЖА РАЯ НАЗАРЯН
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
51-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
ИНЖ. ЕЛИН РАДЕВ
КМЕТ НА ОБЩИНА ДОСПАТ

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на Община Доспат, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2024 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на Община Доспат към 31 декември 2024 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от Община Доспат в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Други въпроси – Община с финансови затруднения

На основата на анализ и обобщение на данните по чл.130а от Закона за публичните финанси (ЗПФ), данните от годишните отчети за касово изпълнение на бюджетите на общините, консолидираните им оборотни ведомости, информацията по чл. 5а от Закона за местните данъци и такси, и информацията в Регистъра за общински дълг към края на 2024 г., извършен от Министерство на финансите, Община Доспат е

включена в списъка на общините, които отговарят на три и повече от критериите за класирането им като общини с финансови затруднения през 2025 г.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2025 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-04-03-133 от 18.09.2025 г. на Маргарита Николова, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключенията на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания,

съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;
- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или
- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

1. При извършените одитни процедури за проверка на капиталови разходи, е установено:

1.1 *Авансово плащане, в размер 58 500 лв., за обект "Доставка и монтаж на метален паранет на улица "Крайбрежна" от км. 0+000 до км. 1+285 гр. Доспат", е правилно осчетоводено първоначално в отчетна група "Бюджет" - по сметка 4020 "Доставчици по аванси от страната", след което без основание са съставени счетоводни операции:*

- за закриване на аванса - по дебита на сметка 6075 "Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки" и кредита на сметка 4020 "Доставчици по аванси от страната" в отчетна група "Бюджет", и

- за капитализиране на разходите по дебита на сметка 2071 "Незавършено строителство, производство и основен ремонт" и кредита на сметка 7609 "Коректив за капитализирани активи в отчетна група "Други сметки и дейности"" в отчетна група ДСД.¹

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 28 от ДДС № 03 от 2009 г., относно осчетоводяване на изплатени през текущата година суми срещу бъдеща доставка на услуга и закриване на аванса за доставка при предоставянето на услугата.

Не е спазен изискванията за отчитане на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер съгласно Сметкоплана на бюджетните организации, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

С допуснатото неправилно отчитане е намален шифър 0073 „Предоставени аванси“ и е завишен шифър 0014 „ДМА в процес на придобиване“ от актива на баланса. Завишен е шифър 0660 „Разходи за активи, капитализирани в ДСД“ от Отчета за приходите и разходите.

¹ Одитни доказателства №№ 4 и 5

1.2 В Общинска администрация (ОБА), през 2024 г., са извършени капиталови разходи по Договор № 17 от 08.03.2024 г. с предмет *"Рехабилитация на общински път SML 2083/II-37 / Барутин-Чавдар, в който е включен и рехабилитация на част от общински път SML1084 /II -37 Барутин-Батак/ с. Бръщен от км. 0+000 от центъра на с. Барутин до м. "Червения кал", "Землище" Барутин"*, на обща стойност 2 828 773 лв. Извършените капиталови разходи (2 828 772 лв.) са правилно осчетоводени по сметка 6076 "Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки" в кореспонденция със сметки 4010 "Задължения към доставчици от страната", в размер на 1 587 865 лв. (фактурирани² разходи) и 4971 „Коректив за задължения към доставчици - местни лица", в размер на 1 240 907 лв. (на база протокол³ за извършени дейности).

През месец август е сключено Допълнително споразумение № 1 към Договор № 17 от 08.03.2024 за промяна на стойността на договора от 2 828 773 лв. на 2 900 018 лв. Разликата, в размер на 71 246 лв., включена в протокола за извършени дейности, не е осчетоводена по дебита на сметка 6076 "Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки" и кредита на сметка 4971 „Коректив за задължения към доставчици - местни лица" в отчетна група „Бюджет“. В отчетна група ДСД по сметка 2202 "Инфраструктурни обекти" са капитализирани разходи в размер на 2 828 772 лв. или в по-малко със 71 246 лв.⁴

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 16.6 от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 6.1 от НСС 16 „Дълготрайни материални активи“, относно последващите разходи за дълготрайни материални активи, и т. т. 18 и 19 от ДДС № 14 от 2013 г., относно капитализирането на инфраструктурните обекти.

С допуснатото неправилно отчитане са намалени шифър 0015 „Инфраструктурни обекти“ от актива на баланса и шифър 0052 „Задължения към доставчици“ от пасива на баланса; намален е шифър 0660 „Разходи за активи, капитализирани в ДСД“ от Отчета за приходите и разходите.

1.3 Извършени през 2024 г. разходи по договор⁵ за обект *„Реконструкция и/или рехабилитация на улица от ДАП по главен път /III-197/ км. 0+070 - км. 0+320 и съоръженията и принадлежностите към нея на територията на гр. Доспат, Община Доспат“* са правилно признати в отчетна група СЕС по сметка 6076 "Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки", но неправилно в размер на 218 843 лв., вместо 247 994 лв., или с 29 151 лв. по-малко. Сумата представлява данък върху добавената стойност върху част от разходите⁶ и е следвало да се осчетоводи по сметка 6076 "Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки" в отчетна група СЕС, тъй като разходите са без право на данъчен кредит. Обектът е завършен и въведен в експлоатация с № УВЕ № 09 от 25.07.2024 г., но разходите, в размер на 29 151 лв., не са капитализирани по сметка 2202 "Инфраструктурни обекти" в отчетна група ДСД.⁷

Допуснатото неправилно отчитане оказва влияние на размера на начислените разходи за амортизация на инфраструктурни обекти.

² Фактури №№ 5424 от 13.06.2024 г.; 5607 от 08.10.2024 г. и 5608 от 08.10.2024 г.

³ Протокол № 3 за действително извършени работи от 25.11.2024 г.

⁴ Одитно доказателство №№ 7 и 8

⁵ Договор № 54 от 31.08.2023 г.

⁶ Фактура № 5734 от 05.12.2024 г. и Фактура № 5722 от 04.12.2024 г.

⁷ Одитно доказателство №№ 7 и 9

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 16.6 от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 6.1 от НСС 16 „Дълготрайни материални активи“, относно последващите разходи за дълготрайни материални активи, и т.т. 18 и 19 от ДДС № 14 от 2013 г., относно капитализирането на инфраструктурните обекти.

Не са спазени указанията на министъра на финансите дадени в т. 36.1 от ДДС № 5 от 2016 г. относно стартиране процеса на начисляване на амортизации.

С допуснатото неправилно отчитане са намалени шифър 0015 „Инфраструктурни обекти“ от актива на баланса и шифър 0052 „Задължения към доставчици“ от пасива на баланса; намален е шифър 0660 „Разходи за активи, капитализирани в ДСД“ от Отчета за приходите и разходите.

2. В ОБА, през 2021 г. със Заповед № РД09-1783 от 30.08.2021 г. и Договор № Д01-208/ 24.09.2021 г. на министъра на образованието и науката, на Община Доспат е прехвърлено безвъзмездно правото на собственост върху моторно превозно средство (ученически автобус) марка "Isuzu", модел "Turquoise", на стойност 257 760 лв. Признаването на актива по баланса на общината неправилно е извършено през 2024 г., вместо през годината на неговото получаване, като в отчетна група „Бюджет“, автобусът е правилно признат по сметка 2059 „Други транспортни средства“, но в неправилна кореспонденция със сметка 7612 „Прехвърлени нефинансови дълготрайни активи от/към бюджетни организации от подсектор „Централно управление“, вместо със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.

Допуснато е на актива да не се начислят разходи за амортизации считано от месеца следващ месеца на въвеждане в експлоатация, общо в размер на 79 118 лв., в т.ч. за предходен период - по дебита на сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ (54 774 лв.), и за текущия период - по дебита на сметка 6035 „Разходи за амортизация на транспортни средства“ (24 344 лв.) в кореспонденция на сметка 2415 „Амортизация на транспортни средства“.⁸

Не са спазени изискванията за текущото счетоводно отчитане на всички стопански операции и принципът за начисляване, регламентирани в чл. 3, ал. 2 и чл. 26, ал. 1, т. 4 от ЗСч.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г. относно осчетоводяването на неотчетени активи чрез сметки от група 79 „Увеличение на нетните активи от други събития“ и група 69 „Намаление на нетните активи от други събития“ от СБО.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 36.1 от ДДС № 5 от 2016 г. относно стартиране процеса на начисляване на амортизации.

С допуснатото неправилно отчитане е завишен шифър 0012 „Компютри, транспортни средства, оборудване“ (79 118 лв.) от актива на баланса, завишен е шифър 0771 „Прехвърлени нетни активи между бюджетни организации“ (257 760 лв.); занижени са шифри 0793 „Увеличение на нефинансови активи от други събития“ (257 760 лв.), 0603 „Разходи за амортизация“ (24 344 лв.) и 0693 „Намаление на нефинансови активи от други събития“ (54 774 лв.) от Отчета за приходите и разходите.

3. В Община Доспат, при извършените одитни процедури за съпоставяне на данните от оборотната ведомост и данните от амортизационния план е установено неравнение между балансовите стойности на дълготрайните активи в баланса към

⁸ Одитно доказателство №10

31.12.2024 г. от една страна, и амортизационния план от друга, в размер на 190 571 лв., в т.ч.:

- в отчетна група „Бюджет“ - по сметки от подгрупи 203 „Сгради“ (37 124 лв.), 204 „Машины, съоръжения и оборудване“ (131 568 лв.), 205 „Транспортни средства“ (5 254 лв.), 206 „Стопански инвентар“ (52 лв.) и 209 „Други дълготрайни материални активи“ (5 095 лв.);

- в отчетна група ДСД - по сметка 2202 "Инфраструктурни обекти" (11 478 лв.).

По време на одита е установено, че разлика по сметки от подгрупа 204 "Машины, съоръжения и оборудване", общо в размер на 120 276 лв., се дължи на придобити активи в отчетна група СЕС, които не са прехвърлени в отчетна група "Бюджет", но са включени в амортизационния план на общината и на същите се начислява амортизация. Активите са придобити в периода от м. август до м. ноември 2024 г. и при наличие на основание, не са съставени счетоводни операции за прехвърляне на активите от сметки 2041 „Компютри и хардуерно оборудване“ (98 764 лв.) и 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“ (21 512 лв.) в отчетна група СЕС по същите сметки в отчетна група „Бюджет“ чрез сметка 7601 „Прехвърлени активи и пасиви между отчетни групи "Бюджет" и "Сметки за средства от Европейския съюз"“.⁹

Съгласно представено становище от одитираната организация, останалите разлики, в размер на 70 295 лв., не са анализирани, като е посочено, че същите ще бъдат анализирани през 2025 г.

Не са спазени разпоредбите на чл. 24, ал. 1 от Закона за счетоводството (ЗСч) за вярно и честно представяне имущественото и финансовото състояние и финансовите резултати от дейността на предприятието във финансовите отчети.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с ДДС № 05 от 2016 г. относно начисляване на амортизации на нефинансови дълготрайни активи от бюджетните организации.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 36 от ДДС № 03 от 2016 г., относно прехвърляне на придобитите в отчетна група СЕС нефинансови активи в отчетна група „Бюджет“ или ДСД (в зависимост от естеството на придобития актив) след като приключи процесът по тяхното придобиване

С допуснатото неправилно отчитане, в размер на 120 276 лв., е намален шифър 0012 Компютри, транспортни средства, оборудване“ от актива на баланса.

Допуснатото несъответствие в балансовите стойности по баланса и амортизационния план на общината, което не е обяснено от одитираната организация, е оценено по характер.

4. Към 31.12.2024 г. е получено писмо от Агенция за социално подпомагане за прекласифициране на предоставени трансфери за извършени плащания по механизма за предоставяне на лична помощ (чл. 13, ал. 2 и 3 от Закона за личната помощ), в размер на 181 979 лв. Средствата са отчетени първоначално правилно на начислена основа по дебита на сметка 7522 „Касови трансфери от/за бюджети на бюджетни организации от подсектор "Централно управление"“ и кредита на сметка 4831 „Временни депозити, гаранции и други чужди средства от местни лица“ и на касова основа по подпараграфи 61-01 „Трансфери между бюджети - получени трансфери (-)“ и 93-10 „Чужди средства от други лица (небюджетни предприятия и физически лица) (+)“.

⁹ Одитно доказателство № 11

За приключване на разчета и отнасяне на сумата от 181 979 лв. като приход, от общината не е съставено счетоводно записване по дебита на сметка 4831 „Временни депозити, гаранции и други чужди средства от местни лица“ и кредита на сметка 7199 „Други приходи“. На касова основа средствата не са отчетени по подпараграфи 93-10 „Чужди средства от други лица (небюджетни предприятия и физически лица) (-)“ и 36-19 „Други неданъчни приходи (+)“.¹⁰

Съгласно указанията, дадени от министъра на финансите с Писмо с Изх. № 91-00-394 от 30.12.2019 г., сумата следва да се прекласифицира от общината като приход, чрез използване на сметка 7199 „Други приходи“ и подпараграф 36-19 „Други неданъчни приходи“, предвид посоченото в т. 1- буква „а“ третиране за отчетни цели на тези потоци като форма на изплащане на помощта на лицето, от гледна точка на което с тези полагаеми му се средства се заплаща услугата, организирана от общината. От гледна точка на общината, тези суми представляват приход, тъй като са за сметка на индиректно изплащана (чрез различна платежна процедура) помощ на лицата.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 3.6.1 от Писмо с Изх. № 91-00-394 от 30.12.2019 г. относно счетоводни записвания за прекласифициране на трансфера въз основа на писмото – уведомление от Министерство на труда и социалната политика – Агенция за социалното подпомагане.

С допуснатото неправилно отчитане е завишен шифър 0529 „Други краткосрочни задължения“ от пасива на баланса, занижен е шифър 0719 „Други текущи приходи“ от Отчета за приходите и разходите. Завишен е показател „Операции с чужди средства (нето)“ и занижен показател „Други текущи приходи и реализирани курсови разлики“ от Отчета за касово изпълнение на бюджета, сметките за средства от Европейския съюз и чужди средства.

5. При изпълнени одитни процедури за потвърждаване крайното салдото по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ към 31.12.2024 г. в отчетна група „Бюджет“, в Община Доспат са установени следните неправилни отчитания:

5.1. Разходи за изработка, доставка и монтаж на дограма за седем обекта (кметство Късак, кметство Чавдар, кметство Любча, кметство Барутин, кметство Змеица, кметство Бръщен и детска градина с. Любча) – с характер на текущ ремонт, общо в размер на 35 516 лв.¹¹, неправилно са осчетоводени по дебита на сметка 2071 "Незавършено строителство, производство и основен ремонт", вместо да се изпишат на разход по дебита на сметка 6021 "Разходи за текущ ремонт". На касова основа разходите са неправилно отчетени по подпараграфи 52-03 "Придобиване на друго оборудване, машини и съоръжения" (27 464 лв.), 51-00 „Основен ремонт“ (7 450 лв.) и 10-15 "Материали" (1 450 лв.), вместо да се отчетат по подпараграф 10-30 "Текущ ремонт".¹²

Не са спазени изискванията за отчитане на стопанските операции по параграфи и сметки в съответствие с техния характер, съгласно Единната бюджетна класификация за 2024 г., утвърдена от министъра на финансите с ДДС №

¹⁰ Одитно доказателство №12

¹¹ Фактури №№ 0000002472 от 19.12.2023 г. - 1 450 лв.; 0000008065 от 03.07.2024 г. - 3 500 лв.; 0000003569 от 03.09.2024 г. - 2 868 лв.; 0000003570 от 03.09.2024 г. - 3 492 лв.; 0000008168 от 10.09.2024 г. - 3 950 лв.; 0000003664 от 27.09.2024 г. - 1 700 лв.; 0000003804 от 21.10.2024 г. - 5 630 лв.; 0000008223 от 15.10.2024 г. - 7 596 лв.; 0000003895 от 15.11.2024 г. - 1 740 лв.; 1000000082 от 02.12.2024 г. - 3 590 лв.

¹² Одитно доказателство №13

09 от 2023 г. и Сметкоплана на бюджетните организации, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

С допуснатото неправилно отчитане е завишен шифър 0014 „ДМА в процес на придобиване“ от актива на баланса и занижен шифър 0602 „Разходи за външни услуги и наеми“ от Отчета за приходите и разходите. Завишен е показател „Придобиване на други дълготрайни материални активи“ и занижен показател „Разходи за издръжка – нефинансови позиции“ от Отчета за касово изпълнение на бюджета, сметките за средства от Европейския съюз и чужди средства.

5.2. През 2024 г. е предоставен аванс¹³ на изпълнител по договор¹⁴ с предмет "Ремонт на детска площадка в п.и.№23025.502.364 (Детска градина), гр. Доспат, общ. Доспат", в размер на 74 760 лв., който правилно е признат в отчетна група „Бюджет“ по дебита на сметка 4020 "Доставчици по аванси от страната“. Към 31.12.2024 г. по договора не са изпълнени и приети от възложителя СМР. Без основание, е съставена счетоводна операция за закриване на аванса и капитализиране на разходите по дебита на сметка 2071 "Незавършено строителство, производство и основен ремонт" и кредита на сметка 4020 "Доставчици по аванси от страната“.¹⁵

Не са спазени изискванията за отчитане на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно Сметкоплана на бюджетните организации, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 28 от ДДС № 03 от 2009 г., относно осчетоводяване на изплатени през текущата година суми срещу бъдеща доставка на услуга и закриване на аванса за доставка при предоставянето на услугата.

С допуснатото неправилно отчитане е завишен шифър 0014 „ДМА в процес на придобиване“ и занижен шифър 0073 „Предоставени аванси“ от актива на баланса.

6. В СчП на Община Доспат, раздел V „Оценка на активите“, т. 3 "Оценка след първоначално признаване“, е определено НДА да се отчитат по цена на придобиване, намалена или увеличена с подоценка и надоценка. Не е ясно регламентирано кой подход ще бъде прилаган съгласно т. 7.1 и 7.2 от НСС 16 „Дълготрайни материални активи“ (препоръчителен и допустим алтернативен) за даден клас активи.

Съгласно указанията на министъра на финансите, дадени с т. 16.23 от ДДС № 20 от 2004 г., по отношение на оценките след първоначално признаване на ДМА, са приложими разпоредбите на т. т. 7.1 и 7.2 на НСС 16 ДМА, като в рамките на бюджетното предприятие могат да се използват и двата подхода, но за даден клас активи следва да се прилага само един от тях.¹⁶

В СчП не е определено кой от двата подхода за кои класове активи да се прилага, с което не са спазени дадените указания на министъра на финансите с т. 16.23 от ДДС № 20 от 2004 г. за унифициране на политиката на общината относно оценката на ДМА след първоначалното им признаване, във връзка с т. 61 от ДДС № 20 от 2004 г. относно изискването първостепенните разпоредители да осигурят необходимите предпоставки за прилагането на указанията на МФ, както и да организират процеса по разработване и съгласуване на унифицирана счетоводна политика в рамките на цялата си система от подведомствени разпоредители.

Допуснатото неправилно отчитане е оценено по характер.

¹³ Фактура № 9000000024 от 16.12.2024 г.

¹⁴ Договор за възлагане на обществена поръчка № 72 от 19.09.2024 г.

¹⁵ Одитно доказателство №№ 13 и 14

¹⁶ Одитно доказателства № 18

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

1. През 2024 г., на основата на анализ и обобщени от МФ данни по чл. 130а от Закона за публичните финанси (ЗПФ), Община Доспат е определена като община с финансови затруднения и е една от общините, които отговарят на три от критериите за класирането им като общини с финансови затруднения през 2025 г.

1.1. Годишният размер на плащанията по общинския дълг през 2024 г. е в размер на 415 218 лв. и представлява 15,9 на сто от средногодишния размер на собствените приходи и общата изравнителна субсидия за последните три години. Превишението на бюджетния показател е в размер на 24 322 лв. или 0,9 на сто в повече спрямо допустимите 15 на сто (390 896 лв.) от средногодишния размер на собствените приходи и общата изравнителна субсидия за последните три години (2 605 974 лв.).¹⁷

Не са спазени разпоредбите на чл. 32, ал. 1 от ЗПФ във връзка с чл. 130а, ал. 1, т. 1 от ЗПФ, относно ограниченията на плащанията по общинския дълг, във връзка с § 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина съгласно.

1.2. Наличните към края на годината просрочени задължения по бюджета на общината са в размер на 5 982 961 лв. и представляват 35,5 на сто от отчетените разходи за последната година (16 858 310 лв.). Превишението на бюджетния показател е в размер на 5 140 045 лв., или с 30,5 на сто в повече спрямо допустимите 5 на сто от отчетените за последната година разходи на общината.¹⁸

Нарушена е разпоредбата на чл. 94, ал. 3, т. 1, във връзка с чл. 130а, ал. 1, т. 2 от Закона за публичните финанси, във връзка с § 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина

1.3. Наличните към края на годината задължения за разходи по бюджета на Община Доспат са в размер на 10 579 345 лв. и представляват 71,8 на сто от средногодишния размер на разходите за периода от 2021 г. до 2024 г. (14 738 827 лв.). Превишението на бюджетния показател е в размер на 8 368 521 лв. или 56,8 на сто в повече спрямо допустимите 15% от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години.¹⁹

Не са спазени изискванията на чл. 94, ал. 3, т. 3 във връзка с чл. 130а, ал. 1, т. 4 от ЗПФ, във връзка с § 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

1.4. Към 31.12.2023 г., просрочените задължения по бюджета на Община Доспат са в размер на 4 799 734 лв. и представляват 30,1 на сто от отчетените разходи за последната година (15 939 714 лв.) и бюджетният показател превишава допустимите 5 на сто от отчетените разходи за последната година.

Наличните към 31.12.2024 г. просрочени задължения по бюджета на общината са в размер на 5 982 961 лв. и представляват 35,5 на сто от отчетените разходи за последната година (16 858 310 лв.) или с 1 183 227 лв. в повече спрямо отчетените към края на предходната година просрочени задължения.

¹⁷ Одитно доказателство № 16

¹⁸ Одитно доказателство № 16

¹⁹ Одитно доказателство № 16

Не са спазени разпоредбите на чл. 128, ал. 4 от ЗПФ да не се допуска увеличение на наличните по бюджета на общината към края на годината просрочени задължения спрямо отчетените към края на предходната година, ако наличните към края на предходната година просрочени задължения надвишават 5 на сто от отчетените разходи, във връзка с § 2 от Допълнителните разпоредби на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

2. Към 31.12.2024 г. в Община Доспат не е създаден одитен комитет, въпреки че попада в обхвата на чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешен одит в публичния сектор.

Съгласно чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор, в общините с изградени звена за вътрешен одит, задължително се създават одитни комитети, които се състоят от 3 до 5 членове, включително и председател, като най-малко две трети от тях са външни за организацията лица.²⁰

Не са спазени изискванията на чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор, относно създаване на одитни комитети в общините с изградени звена за вътрешен одит.

3. През 2024 г. общината е ползвала временен безлихвен заем от сметката за чужди средства, като средствата са постъпили по бюджета на общината, като към 31.12.2024 г., невъзстановените средства са в размер на 118 000 лв., и заемът е правилно²¹ отчетен на касова и начислена основа в отчетни групи „Бюджет“ и „Други сметки и дейности“ (ДСД).²²

За ползването на временен безлихвен заем от сметката за чужди средства не е взето конкретно решение на ОбС, като средствата предоставени на основание т. 21.1 от Решение № 56 от 07.02.2024 г. за приемане на бюджета на Община Доспат за 2024 г., съгласно, което ОбС упълномощава кмета „да ползва временно свободни средства от бюджета на общината и от сметките за чужди средства, за текущо финансиране на одобрените по бюджета на общината разходи и други плащания, при условие че не се нарушава своевременното финансиране на делегираните от държавата дейности в определените им размери, както и на местните дейности, и се спазват относимите за общините фискални правила по ЗПФ, като не се променя предназначението на средствата в края на годината“.

Средствата са възстановени по сметката за чужди средства през м. януари 2025 г.

Съгласно чл. 147 от Закона за публичните финанси, съгласно който чрез сметките за чужди средства не може да се извършват и отчитат други дейности освен администрирането на чужди средства и дейността на съответните държавни органи по принудително изпълнение и конфискуване на активи и последващото управление и разпределение на събраните средства съгласно изискванията на приложимото законодателство.

²⁰ Одитно доказателство № 17

²¹ В Отчетна група „Други сметки и дейности“, заемът от сметката за чужди средства е отчетен неправилно по сметка 4624 „Временни безлихвени заеми от/за сметки за средства от ЕС на общини“, вместо по сметка 4614 „Временни безлихвени заеми от/за общински бюджети“, което неправилно отчитане не оказва влияние на баланса.

²² Одитно доказателство № 15

Коригирани неправилни отчитания

1. При извършените одитни процедури за потвърждаване на признатите имоти - общинска собственост, са установени следните неправилни отчитания:

1.1 В отчетна група „Бюджет“:

1.1.1 В ОБА, през 2024 г. са преактувани четири имота - общинска собственост (прилежаща към сгради земя), като са издадени нови АОС, без съществена промяна в параметрите, признати през предходни отчетни периоди по сметка 2010 "Прилежащи към сгради и съоръжения земи", на обща стойност 39 443 лв. През текущия период е извършена оценка за определяне на справедливата стойност на активите и с разликата от 102 357 лв. е съставена операция по дебита на сметка 2010 "Прилежащи към сгради и съоръжения земи" и кредита на сметка 7801 Преоценки на нефинансови дълготрайни активи".²³

1.1.2 Преактувани са четири сгради, общинска собственост, като са издадени нови АОС, без съществена промяна в параметрите, признати през предходни отчетни периоди, на обща стойност 248 867 лв., по сметки 2031 "Административни сгради" (233 179) и 2039 „Други сгради" (15 688 лв.). През текущия период е извършена оценка за определяне на справедлива стойност на активите и с разликата от 358 300 лв. са съставени счетоводни операции по дебита на сметка 2031 "Административни сгради" (241 560 лв.) и 2039 „Други сгради" (116 740 лв.) в кореспонденция със сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи".²⁴

Следвало е промените по издадените нови АОС да бъдат отразени само на аналитично ниво по партидите на съответните имоти без да се променя стойността на вече признатите активи в отчетността на общината. Доколкото се налага обезценка или преоценка на имотите, тя би следвало да се извърши по общия ред, определен в т. 16.24 и т. 36.1 от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 86 от ДДС № 7 от 2017 г. на МФ, и раздел V „Оценка на активите“, т. 3 "Оценка след първоначално признаване" от СчП на Община Доспат, съгласно които преглед на ДМА за последваща оценка се извършва най-малко веднъж на три години.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 16.24 и т. 36.1 от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 86 от ДДС № 7 от 2017 г., както и указанията в Раздел V „Оценка на активите“, т. 3 "Оценка след първоначално признаване" от СчП на Община Доспат.

1.2. В отчетна група ДСД са преактувани 29 поземлени имота - общинска собственост, като са издадени нови АОС, без съществена промяна в параметрите, на обща стойност 496 975 лв. Активите са признати през предходни отчетни периоди по сметка 2201 "Земи, гори и трайни насаждения" *неправилно* по данъчна оценка, вместо по справедлива стойност. За коригиране на неправилното отчитане през текущия период е извършена оценка от лицензиран оценител за определяне на справедливата стойност на активите и за разликата между данъчната и справедливата стойност (2 463 659 лв.) е съставена счетоводна операция по дебита на сметка 2201 "Земи, гори и трайни насаждения" в неправилна кореспонденция със сметка 7801 Преоценки на нефинансови дълготрайни активи", вместо със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“, *съгласно указанията дадени с т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г за коригиране на допуснати грешки от минали години*

²³ Одитни доказателства №№ 1, 3 и 19

²⁴ Одитни доказателства №№ 1, 3 и 19

чрез сметки от група 79 „Увеличение на нетните активи от други събития“.²⁵

Не е спазено изискването за осчетоводяването на активите по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, във връзка с указанията дадени от министъра на финансите с т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г. за коригиране на допуснати грешки от минали години чрез сметки от група 79 „Увеличение на нетните активи от други събития“.

2. В ОБА, през 2024 г. по Договор № 69 от 11.09.2024 г. за обект "Рехабилитация и модернизация на общинска инфраструктура - системи за външно изкуствено осветление на Община Доспат", на стойност 698 400 лв., са извършени СМР и е съставен протокол за приемането им,²⁶ общо в размер на 698 324 лв. През месец ноември 2024 г. е издадена фактура за междинно плащане, на стойност 261 880 лв., като след тази дата от изпълнителят не е издадена фактура за окончателно плащане. Към 31.12.2024 г. не е извършена приблизителна счетоводна оценка на незавършеното строителство по реда на указанията, дадени от министъра на финансите с т. 16.6 от ДДС № 20 от 2004 г. За част от разходите, в размер на 436 444 лв., в резултат от допуснатото несъответствие, не са съставени счетоводни записвания по дебита на сметка 6075 "Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки" и кредита на сметка 4971 "Коректив за задължения към доставчици - местни лица" в отчетна група "Бюджет". Обектът е въведен в експлоатация с УВЕ № 20 от 18.12.2024 г. Разходите, в размер на 436 444 лв., не са капитализирани по дебита на сметка 2202 "Инфраструктурни обекти" и кредита на сметка 7609 "Коректив за капитализирани активи в отчетна група "Други сметки и дейности".²⁷

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 16.6 от ДДС № 20 от 2004 г., относно оценката на ДМА, които към края на годината са в процес на придобиване, която следва да се основава на достигнатия етап на процеса/доставката.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 48 от ДДС № 20 от 2004 г., относно последователното прилагане на принципа на текущо начисляване, който изисква да бъдат начислени приходите и разходите, натрупани и отнасящи се за съответния период, независимо, че съответният първичен документ за операцията (фактура и др.) може да се издаде/получи в следващ отчетен период, във връзка с изискванията на т. 6.1 от НСС 16 „Дълготрайни материални активи“, относно последващите разходи за дълготрайни материални активи, и т. 18 и т. 19 от ДДС № 14 от 2013 г., относно капитализирането на инфраструктурните обекти.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Контролните дейности в областта на финансово-счетоводната отчетност не са прилагани непрекъснато през одитирания период и не са минимизирали риска от допускане на неправилни отчитания в ГФО на Община Доспат за 2024 г., описани в настоящия одитен доклад.

²⁵ Одитни доказателства №№ 1, 2 и 19

²⁶ Протокол образец 19 от 17.12.2024 г. за извършени СМР, на стойност 698 324 лв., и издадена фактура № 0000002124 от 19.11.2024 г. на стойност 261 879.82 лв.

²⁷ Одитно доказателства №№ 4, 6 и 19

На основание т. 67 от ДДС № 07 от 2024 г. на МФ, по време на финансовия одит са извършени корекции на баланса, оборотната ведомост, отчета за приходите и разходите на Община Доспат. Кorigираният ГФО за 2024 г. е зареден в системата ИСО на МФ на 20.10.2025 г. и е представен в Сметната палата с вх. № 07-02-365#3 от 21.10.2025 г.

В подкрепа на констатациите са събрани 19 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. Смолян, бул. „България“ № 12, стая 321 – ИРМ Смолян

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 004 от 06.01.2026 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за Община Доспат и един за Сметната палата.

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
01	РД 2.16-3 за процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на счетоводно отчитане в отчетна група ДСД по сметка 2201 "Земи, гори и трайни насаждения" от финансовия отчет на Община Доспат към 31.12.2024 г.	19
02	Извлечение от счетоводната система от сметка 2201 "Земи, гори и трайни насаждения" – 30 бр.; АОС – 60 бр.; Експертна оценка за определяне пазарната стойност на недвижим имот – 30 бр.	188
03	АОС – 10 бр. Експертна оценка за определяне пазарната стойност на недвижим имот – 5 бр.; Удостоверение за данъчна оценка – 6 бр.; Извлечение от сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“ Заповед № 279/30.05.2024 г.	48
04	РД 2.16-1 за процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на съществени позиции на сметка 6075 "Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки" в отчетна група "Бюджет" и СЕС от финансовия отчет на Община Доспат за периода от 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г.	5
05	Договор за възлагане на обществена поръчка № 75/18.10.2024 г.; Възлагателно писмо; ф-ра № 0000005759/19.12.2024 г.; Доклад; ф-ра 0000005964/08.05.2025 г.; Протокол № 1 от 07.02.2025 г. за действително извършени работи; Доклад; извлечение от сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“ и сметка 6075 „Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ в отчетна група „Бюджет“; извлечение от сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в отчетна група ДСД	24
06	Договор № 69/11.09.2024 г.; Договор № 69/14.11.2023 г.; Договор № 52/12.07.2024 г.; ф-ри – 2 бр.; Доклад – 2 бр.; извлечение от сметка 6075 „Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ в отчетна група СЕС	64
07	РД 2.16-2 за процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на съществени позиции по сметка 6076 "Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки" в отчетна група "Бюджет" и СЕС от финансовия отчет на Община Доспат за периода от 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г.	5
08	Договор № 17/08.03.2024 г.; ф-ри – 3 бр.; междинен отчет; Протокол за действително извършени работи от 25.11.2024 г.; извлечение от сметка 6076 "Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки" в отчетна група "Бюджет"	46
09	Договор 0 54 от 31.08.2023 г.; ф-ри – 3 бр.; Банкова гаранция; Протокол за действително извършени работи – 2 бр.; извлечение от	45

	сметка 6076 "Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки" в отчетна група СЕС	
10	Договор 0 54 от 31.08.2023 г.; ф-ри – 3 бр.; Банкова гаранция; Протокол за действително извършени работи – 2 бр.; извлечение от сметка 6076 "Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки" в отчетна група СЕС	43
11	РД 2.16-10 Равнение на данни между балансова стойност на активите в оборотната ведомост и балансова стойност на активите в амортизационния план; извлечение от амортизационен план; извлечени от сметка 2041 „Компютри и хардуерно оборудване“	70
12	Констативен протокол от 15.10.2025 г.; Писмо от Агенция за социално подпомагане за прекласификация на трансфер; Хронологична ведомост на сметка 4831 „Временни депозити, гаранции и други чужди средства от местни лица“; Хронологична ведомост на сметка 7199 „Други приходи“; Хронологична ведомост на подпараграф 36-19 „Други неданъчни приходи“.	6
13	2.16.-15 - Работен документ за процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на съществени позиции на сметка 2071 "Незавършено строителство, производство и основен ремонт" в отчетна група "Бюджет и ДСД от финансовия отчет на Община Доспат за периода от 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г.; Констативен протокол от 03.10.2025 г.; фактура №9000000024/ 16.12.2024 г.; Възлагателно писмо Изх. УТ- 1987-1/ 13.12.2024 г.; Договор за възлагане изпълнението на обществена поръчка №72/ 19.09.2024 г.;	17
14	Фактури – 10 бр.; Протоколи – 4бр.; Хронологична ведомост на подпараграф 52-03 „Придобиване на друго оборудване, машини и съоръжения“; Хронологична ведомост на параграф 51-00 „Основен ремонт“.	17
15	РД 2.16-8 за проверка на отчитането на временните безлихвени заеми от сметката за чужди средства към бюджета на Община Доспат към 31.12.2024 г.; РД 2.11-5-2.14-5 за проверка на взаимовръзките между счетоводните сметки от Сметкоплана на бюджетните организации (СБО) и параграфите от Единната бюджетна класификация (ЕБК) в ДСД; извлечение от оборотна ведомост в отчетни групи „Бюджет“ и ДСД; платежно нареждане; Решение № 56 от 07.02.2024 г. на ОБСъвет	12
16	РД 2.16-9 за проверка показатели по чл. 130а от Закона за публичните финанси; 2.2-1 Констативен протокол	6
17	2.2-2 Констативен протокол	1
18	2.2-3 Констативен протокол; Извлечение от Счетоводната политика	3
19	Извлечение от счетоводната система за извършени корекции	14